

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Ydében: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Kiadó laptulajdonos:

Rudnyánszky Gyula. László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Libasorban.

— augusztus 6.

(r—e.) Száz liba egy sorba', mennek a bokorba. Elöl megy a gunár, jaj be peckesen jár! Száz liba egy sorba!

Nem is száz, hanem egyelőre csak huszonöt liba indult el a Lloyd-körből a Pannonia szállodába.

Elöl ment Semsey Boldizsár. Utközben nagy gágogással mentették a Kapitóliumot. Megmentik biz ok: kívánnak az ellenég táborából, csatlakoznak az alkomány Kapitóliumának védőjéhez, megmentik a hazát.

Derék libák! Öket bizony ne huzza nyársra a didalmaskodó egyesült ellenék, de sőt a nevök maradjon jó emlékében a világtörténelemnek.

Mire azonban a Pannóniához értek, egyes libák megváltoztatták vélekedésüket. Figyelmeztető, őrséget ébresztő libákból igen óvatos, igen körültekintő libuskává változtak át. Nem azt hangoztatták, hogy „fegyverre, itt az ellenség“, hanem inkább azt, hogy „csöndesen, szép csöndesen, hátha megalkudhatnánk azokkal az alattomosan lappangó ellenségekkel?“ A gunár megriadt, egyes csalfa baromfi felvilágosította öket, hogy várni kell. Há ha idővel jobb leelőre bukkanhatnak, mint a minő az ugyis rég letarolt ellenzéki mező? Minek ajánlkoznának ök fel peccenyének, mikor maguknak is van étvágyok?

Azzal aztán visszasonpolyogtak, ki merre látott és vonult a Lloyd-kör felé „száz liba egy sorba“ és „elöl megy a gunár...“

— Hol vannak a kedves szabadelvű libuskáid? kérdé Tisza-Dobon Andrassy gróf Bánffy bárótól.

— A libák? Oh azok most is ugy gágognak, a mint Tiszától tanulták. Libából nem lesz szalonna...

Körülbelül ezt felelhelte Bánffy báró, a ki oly nagy emberismerő, a ki oly igen ösmerte a maga aprómarháját és mégis felült a bandának.

Mi azonban nem hiszünk bennök. Egyeseknek külön-külön talán igen, de együttvéve ugyan higgyen nekik a derék Apella. (Credat judeus Apella.)

Ne sokat kerte jenek és küllőfe-reznek, de ki micsodás, a szerint há-tározzanak egyénenként és egyenként. Lépjenek be az egyesült ellenzékbé, a míg késő nem lesz, a míg kellenek, a míg befogadják. Addig is áll a szabadelvűpártra nézve is a nóta:

„Nincsen abban sen mi virtus,
Veje meg a Jézus Krisztus!“

Politikai hírek.

— **A belügyminiszter szakála.** Krisztoffynak nincsen szakála, de azért mégis volt bátorsága az általános választói jog kiterjesztését, megígérni. N pok óta az a hír járja, hogy a belügyminiszter már elkészítette az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, hogy ezt a vezérlő bizottság egy tagjával közölte és hogy legközelebb a hivatalos lapban vagy másutt nyilvánosságra fogja hozni. Krisztoffy ezeket a híreszteléseket nem cáfolja, mert azt hiszi, hogy ezzel kellen etlen lehet a szövetségeit ellenzéknek, az nban a dologban aligha van valami igaz. Most kiderült azonban, hogy a belügyminiszterum még az adatokat sem kérte be az országos statisztikai hivatalól; ott pedig az adatok m g oly primitív és feldogozatlan állapotban vannak, hogy ezek alapján még akarva sem lehetne törvényt csinálni. De Krisztoffy még megbízást sem adott a miniszterium egyetlenegy tagjának, hogy javaslatot készítsen elő és ha csak ö maga titkon és hasból nom csinált vagy csinál javaslatot: szó sem lesz a nagy garral hirdett radikális reformajavaslat beérjesztéséről. Valaki meg is kérdezte Krisztoffyól, hogy miben áll a dolog és ö azt az orákulum-zerü választ adta: Mi elhatároztuk, hogy semmit sem cáfolunk, akármit is irjanak vagy mondjanak rólunk. Szegény szociálisták felülnek az ilyen fogásoknak és felhasználják magukat a nemzeti áramlat ellen.

A nagy válság.

— augusztus 6.

A tegnapi lapokban az a hír járta, hogy a szecessionálást előkészítő szabadelvű párti képviselők megbízásából Szivák Imre a párt konferencia elé terjesztendő indítványt készít, ezt kinyomatja és tájékoztatás végett még a konferencia előtt megküldik az összes szabadelvű párti képviselőknek.

Szivák Imre és a hír valódisága felől ugy nyilatkozott:

— A lapoknak ez az információja a legteljesebb mértékben téves. Szóba se került a mi tanácskozásunkon az a dolog, hogy

egy közös indítványt terjesszünk a konferencia elé. Ezt illetőleg a né etek nagyon eltérők voltak. Mi denki másképen kontemplalia az indítványt és éppen ezért mindenkinek szabadkezet biztosítottunk az indítványozás dolgában. Egyébként a mi tanácskozásunkon csak egy kérdésben voltak egyöntetűek a vélemények. Nevezetesen abban mindannyian megegyeztünk, hogy az egész kérdést pártértekezlet elé kell vinni.

— Tehát — kérdezte egy újságíró — a szabadelvűpárt augusztus 17 iki értekezletén megtörténhet, hogy több indítványt is be fognak nyújtani?

— Bizony — válaszolta Szivák Imre, ez könnyen megeshetik. De én azt hiszem, hogy a pártértekezlet előt mi még tartunk egy tanácskozást s akkor talán sikerül egyöntetű megállapodásra jutnunk.

— A szabadelvűpárt többi tagjait nem méltóztatnak értesíteni erről a mozgalomról?

— De igen. Csakhogy nem indítványt, határozati indítványt, határozati javaslatot, vagy más efféléet küldünk nekik. Hanem megfogalmaztunk egy körlevelet, ezt mindannyian aláírtuk és már szét is küldöttük. Ebben néhány szóval jelöljük az elvi irányt, de határozott felszólítást senkihez sem intézünk.

Szivák Imre egyébként sokat vár a pártértekezlet előti tartandó tanácskozástól s azt hiszi, hogy sikerül valahogyan „megerősíteni“ a 67-es alapot.

Bánffy Dezső báróhoz közel állók mondják hogy se Andrassy, se Bánffy nincsenek megelevedve a szabadelvűpárti mozgalommal. Bánffy Dezső báró egyáltalán nem is bizik annak őszinteségében annál kevésbbé, mert tudomása szerint a Pannoniabeli tanácskozást megelőző kedd esti előértekezleten Vörös László kereskedelmi miniszter is jelen volt. Ebből pedig Bánffy báró azt a gyanút meríti, hogy a mozgalomhoz a pártonkívüli ügyvezető kormányoknak is köze van.

Ezt a kérdést különben Bánffy báró szóba fogja hozni a vezérlőbizottság augusztus 10-iki ülésén és a vezérlőbizottságban állásfoglalást provokál a szabadelvűpárti mozgalommal szemben.

Budapestről táviratozza tudósítónk: A szabadelvűpárt bomlására nézve érdekes nyilatkozatot tett tegnap Szivák Imre egy újságíró előtt. Az újságíró ugyanis megkérdezte Sziváktól, hogy mi a véleménye a

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES, IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

párt követendő magatartásáról, erre Szivák így válaszolt:

— Én úgy tudom, hogy a szabadelvű párt képviselői közül csak alig egy kettő fog a függetlenségi pártba lépni, mert a mi mozgalmunknak főcélja 67 es alap megmentése.

Politikai körökben bizonyosra veszik és kétségtelenné tartják, hogy az augusztus 17-i szabadelvű párti gyűlésen utolsó nagy összeütközés lesz a képviselők között: mely azt fogja eredményezni, hogy legalább ötven képviselő fogja a párt feloszlását kívánni.

Andrássy Gyula gróf szintén igen érdekes és fontos nyilatkozatot tett Kristóffy-nak az általános választói jogról szóló kijelentésére vonatkozólag.

Andrássy ugyanis így vélekedett Kristóffy üres beszédéről:

— Kristóffy a választói jogról szóló nyilatkozatát a saját szakállára tette. Minden felelősség nélkül ígérgetett, mert hiszen annak beváltásáról szó sem lehet. Az ellenzék ezért az ide oda való kapkodásért különben szeptember 15-én bizalmatlanságot fog szavazni a kormánynak. Jellemző különben a kormányra nézve az is, hogy állást foglal a választói jog mellett, holott bizonyos, hogy a király erre felhatalmazást nem adott neki.

Vörös László kereskedelmi miniszter tegnap Karlsbadból Bécsbe érkezett s a külügyminisztériumban hosszasan tanácskozott Mérey osztályfőnökkel.

Késő éjjel kapjuk a hírt, hogy Podmaniczky Frigyes báró nyilatkozatot közöl a lapokban, hogy több képviselőtől levelet kapott, a melyben kéri, hogy a szabadelvűpártot a válságból való kibontakozás módozatainak és ezzel kapcsolatosan a szabadelvűpártnak fenntartása vagy feloszlata

kérdésének megvitatása céljából e hó 17-ére értekezletet hívjon össze.

Mint hogy azonban Tisza István gróf, a pártvezér úgy nyilatkozott, hogy e hó 20-a előtt a pártgyűlésen akadályoztatás miatt részt nem vehet, az értekezletet a szabadelvűpárt augusztus 24-én délután 4 órakor fogja megtartani.

A debreceni ev. ref. akadémia egy éve.

(A debreceni ev. ref. főiskola akadémiai tanszakainak évkönyve)

Megjelent immár a debreceni ev. ref. főiskola akadémiajának évkönyve is, melyet az akadémia ez évi nagynevű igazgatója, Dr. Ozory István állított össze terjedelmes kötetben. Rövid ismertetését az alábbiakban adjuk.

Dr. Ozory Istvánnak, a főiskola tudós rector professorának igazgatói székfoglaló beszéde nyitja meg, melyben mint kiváló büntető jogász az angol és magyar szabadságvesztés büntetéséről értekezik s von a kettő közt párhuzant.

Az angol jog kétféle szabadságvesztés ismer u. m. penal servitút és az imprisonment-et. Előbbi a súlyosabb büntetéként jó alkalmazásba, s célja, hogy a bűnöst átalakítsa, s a társadalomba beillő emberré tegye. E cél elérésére mindenekelőtt a magán elzárást alkalmazzák, hogy a javulás a adilyait eltávolítsák s csak későbbben bocsátják őt össze közös munkára, hogy itt a közösségben nagyobb esélyt nyerjen a javulásra, az ellenállásban gyakorolják magukat. Így aztán mintegy átgyurma aforizma, a büntetési idő letelte előtt feltétlenül szabadságolják őket, kipróbálódó, ha vajon sikerült-e az átalakítás, s ha igen, szabadságát teljesen visszaadják.

Az imprisonment-et az alkalmi bűnökre alkalmazzák, s itt nem annyira az átalakítás, mint inkább a büntől való elvontetés lévén kívánatos, ésként ez van kitűzve. Ezt pedig az által akarják elérni,

hogy pusztán a magán elzárást alkalmazzák, mivel ez a büntetésnek fokozása.

A magyar büntetőjog a szabadságvesztés büntetésénél nem veszi tekintetbe a megrozott és alkalmi bűnös voltokra, a magán elzárást, s később a közös munkát alkalmazzák. E mellett a feltétel nélküli szabadságot némielykor alkalmi bűnösökre is alkalmazzák, mg sok esetben a veszedelmes bűnösöket e nélkül bocsátják el.

Mind-zek következménye aztán, hogy alkalmi bűnösök megmértéyezve, a veszedelmek pedig meg nem változva jönnek ki az intézetekből.

Mindenesetre megszívleendő dolog a szomorú, hogy a külföld ebben is magasabban áll felettünk. Pedig az elmélet helyes voltát a gyakorlat is igazolja, a mennyiben napról napra történnek bűnesetek, melyeket ilyen visszaeső bűnösök követnek el.

Ezúttal a Dr. Tóth Lajos ez évben választói jogtanár székfoglaló értekezése. A kiváló képzettségű ifjú tanár, mint a magánjog szaktanára, beszédének tárgyát is e körből vette s a vérség elismaról tartott egy minden ízében tudományos és szerzőjének nagy szakképzettségét eláruló értekezést.

A tanév 1904. szept. 9-én kezdődött s volt a hittanhallgatók közül 121, a joghallgatók közül 228 hallgatója.

Ez évben az igazgatói tisztet Dr. Ozory István viselte; a teológia dékánja Dr. Erdős József a jogi kar dékánja Dr. Jászi Viktor volt. E öadótanár a teológiai szakon 5, a jogon 9, s a bölcseleti szakon 7.

Kissé meggyaranta a tanulmányi rendet 3 kiváló tanerő, Dr. Kérésy Zoltán, Dr. Bartha Béla és Dr. Helle Károly kinevezés folytán történt változása s az I. félévben, Dr. Haendel Vilmos betegsége, kiket helyettesíteni kellett. Egyébiraot a tanulmányi rendben megszabott tárgyak szabályszerűen adták elő s a speciál tárgyaknak is szép számú hallgatójuk volt.

Az ifjúsági élet ez évben élénkebb volt mondható. 9 ifjúsági egyesületben fejlette ki az ifjúság szellemi tevékenységét. Ezenkívül ez az évre kiűzött pályatátelekkel is foglalkozhattak s a mint az évkönyvből látszik, foglalkoztak is és pedig szép eredménnyel.

Itéletnapja közeleg...

Csináják a történelmet
Ki ki maga módja szerint
Egyiket a gonoszság üz
Másikat a sors kényszerít. —
És mivelnek nagy dolgokat,
Egyik pusztít, másik terem:
Megújodik a vén idő
Meváltozik a régi rend.

Rossz idő jár a gazokra
Teljesül a népek átká, —
Az az átok millióknak
Levegője imádsága...
Idők multán gyermekfohász
Zsoltárának lesz belőle:
Melyben a jók gyönyörködnek
S irtóznak a rosszak tőle!

A korszellem és az idő
Bőszen megrázta üstökét, —
Világosság tüze támad
Eloszlik a pokolsójt, —
... „A gyáva nép, a párja nép,
Fegyvert ragad, csatára száll, —
Törvényt lát a gazok felett
A kérlelhetlen döghalál.

Te elkiszott nemzetem,
Van még könnyed, van még véred,
Az a tenger kinszenvedés
A lelkedben hogyan fér meg?!
Szörnyű kérdés, gyilkos kérdés...
Siri csend rá a felelet.
— Zivatar van készülöben,
Itéletnapja közeleg!

Király Péter.

Párbaj.

(Telesow)

Kora reggel Kladunov Vladimir Boriszovics, egy karsu, mintegy harminckétéves nagyon fiatalos külsejű, csinosarcu, szőkehajú ifjú, tisztí kabátjában, magas-szárú eszímában, sapka és köpeny nélkül állt az erdőnek friss hóval fedett szélén és a vele szemben állót nézte, a pirosarcu szakállas tisztet, aki épp harminc lépésnyi távolságból most irányozta pisztolyát Boriszovics Vladimirnak.

Karját melle felett összefonva, az egyik kezében a pisztolyt tartva, Kladunov szinte közömbösen várta a lövést; kissé sápadt arcán mosolygás vonult el, a mely a merészség kifejezését kölcsönözte neki. Veszedelmes helyzete és ellenfelének könyörtelen komolysága, a kissé oldal álló segédeknek feszült figyelme és a közeli halálnak lehetősége borzalmassá, titokzatossá, szinte ünnepiessé tették ezt a pillanatot. Becsületről volt szó. Mindannyian annál inkább érezték ennek a percnak fontosságát és ünnepiességét, minél kevesebbé voltak tudatában annak, amit tesznek.

Lövés derdült el; mindannyian megrezzentek, Kladunov vergődő mozdulatot tett kezeivel, térdre rogyott, aztán elesett. Karjait elnyujtva, keresztülölt fejjel feküdt a fűben. Az arca, a haja, de még a hó is, a melyben pihent, vértől szivódott tele. Az odasiető segédek felemelték, az orvos megállapította a halált és a becsület kérdése elintéztetett. Még csak az volt hátra, hogy a dolgot megjelenték az ezrednek és hogy lehetőleg ügyesen értesítsék Kladunov anyját, aki egyedül maradt a világon, miután most megölték egyetlen gyermekét.

Erre senki sem gondolt mostanáig, de

most eszébe jutott mindenkinek. Mindannyian ismerték és szerették őt és érezték a szükségét annak, hogy lehetőleg kiméletesen készítsék elő a rossz híre. Erre Golubjenkót választották ki, aki azonnal előre indult kocsin, hogy mindent elrendezzen.

Petrovna Pelageja épp felkelt és a reggeli teát főzte, amikor Golubjenkó komor arccal és zavartan állított be hozzá.

— Epp a teához, Ivan Ivanovics! szolt barátságosan az öreg hölgy, miközben vendége elé ment. Ugye Volodjához jött?

Golubjenkónak torkán fult a szó.

— Nem... csak e reményben...

— És Volodja még alszik. Bocsásson meg neki. Tegnap megint egész éjjel járt-kelt a szobában, épp ezért fel sem keltem. Hiszen ugyis ünnep van. De maga talán mondani akar neki valamit?

— Nem, csak...

— Mert ez esetben felkeltem.

— Ne, nem, ne fáradjon.

Pelageja Petrovna azért mégsem nyugodott meg, hanem néhány mentegődő szó után kiment a szobából, Golubjenkó pedig kezeit dördölve, izgatottan járt fel és alá nem tudva, hogy tulajdonképp mint fogjon feladata teljesítéséhez. A döntő pillanat elérkezett, ő pedig teljesen elvesztette a fejét, és elátkozta a sorsot is, amely őt ebbe az ügybe belesodorta.

— Így higgyen valaki nektek! szolt Pelageja Petrovna kedélyesen, amint ismét visszajött vendégéhez. En itt mindent elkövetek, hogy a esészek ne esőrrenjenek — önre is hatni igyekszem, hogy fel ne érresaze őt, az én fiának pedig már nyoma sincs. No, üljön le Ivan Ivanovics, igyék egy pohár teát, ugyis már régóta került bennünket, mintha teljesen elfelejtett volna.

Hires a főiskola nagyszámu alapítványáról, melyből ez évben is bőven jutott a szorgalmas és szegényebb jog- és hittanhallgatóknak, valamint pálya ételek jutalmazására. A tápinteztetben 95 hittan és joghallgató élvezett, részint ingyen, részint mérsékelt árért izletes ebéd, vacsorát és lakást bent a kollégiumban 71 en.

A tanárkar és az ifjuság több nyilvános, hazatis és vallásos ünnepeket rendezett, a melyek közül különösen kiemelkedik az ifjusági zászlóavatás, melyen a hazai összes főiskolák küldöttei, valamint társadalmi és egyházi életünk nagyjai is részt vettek. Erről annak idején lapunkban bővebben volt szó.

— g.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— augusztus 6.

Emlékezetes Tisza Kálmánnak egy ki jelentése Nagyváradon tette, a mikor a magyar kvóta emelése kísértett.

Akkor mondotta ugyanis a már bukott és újra felkinálkozó generális, hogy „nem fogadunk el ajándékot Ausztriától.”

A tétel most már változik. Azt kiáltjuk Ausztriának, hogy „ajándékot ugyan nem fogadunk el Ausztriától, de nem is adunk neki ajándékot.”

*

Tisza-Dobon értekeztek Andrássy Gyula gróf és Bánffy Dezső báró.

Tehették volna azonban Tisza Lőkön is. Mert mindegy, hogy Tiszát Lőkön dobták ki, vagy Dobon lökték ki a politika világból.

*

A király-születésnapjára ebédet ad Fajóváry báró. Ama bizonyos Kasics fele kincstári kanalakkal fognak azon enni.

Magyar ember oda nem megy el, sem Fajóváryt, sem az ételét nem tudja becsületes magyar gyomor lenyelni.

Most még mosolygott is, aztán alig fékezhető örömmel, halkán így szökött tovább:

— Pedig mennyi ujság volt nálunk az alatt! Volodja bizonyára nem tudta megállani és mindent elmondott már önnek. Hiszen ő az ajkain hordja a szívet! Tegnap egy gondolkoztam: Volodja egész éjjel járkált, gondolatai természetesen Lenoskánál jártak. Így van vele mindig. Amikor egész éjjel járkál, biztosan tudom, hogy másnap reggel hová utazik. Oh kedves Ivan Ivarovics! Csak azt az egyet kérem a jó Istentől, öreg rapjaimra adja meg még nekem ezt az örömet. Hiszen nekem, öreg asszonyoknak semmire sincs szükségem. Nekem csak egy vágyom, csak egy örömöm van. És ha Lenoskából meg Volodjából egy pár lesz, igazán semmi sincs többé, am a jó Istentől kérnék. Azután már oly megelégedett, oly boldog volnék! Volodján kívül nem kell nekem semmi; az ő boldogságánál nincs számomra nézve drágább e világon.

Az öreg egészen érzékenyedett és könnyeit törölgette szeméről.

— Ugye, emlékszik ön is, szökött tovább, hogy nehezen fejlődött köztük a dolog. Majd ez, majd az volt a baj. Majd ismét pénzen forcsult meg az egész. Hiszen ti fiatal tisztetek biztosítás nélkül nem házasodhattok... most már rendben van minden; ötezet összehoztam valahogy, az esküvőnek tehát semmi sem áll már útjában. És Lenoska levelet írt nekem, olyan kedves levelet, hogy a szívem hangosan dobogott, amikor elolvastam...

Miközben így beszélt egy levelet vett ki a zsebéből és újra visszatette miután Golubjenkónak megmutatta.

— Kedves, nagyon jó leány! Golubjenkó pedig úgy érezte magát, mintha parázson ülne. Félbe akarta szar-

Hogy tisztesség és magyar ember is ürithessen poharat a király egészségére, Jus h Gyula is ebédet, ad e napon. A maga kanalaival és tányérjain lakoráznak itten.

Következik azo nban a nemzet ujiasztulésének napja is. Jöjre meghívják Tiszát, Fajóváryt és feltalálják nekik a fekete levést.

NAPI HIREK.

Debrecen vár os csatornázása és víz vezetéke.

— aug. 6.

Az alábbi sorokat kaptuk:

Tek. Szerkesztő ur! Leíretem szerint b. lapjának a me azo egyesületeiről kellene írnom; de tárgyban az utóbbi időben augusztusra kimerítette mindent, hogy legjobb akarat mellett is más után kellett néz-nem. Találtam is miha korábbi — a vízvezetés és csatornázás kérdését. Evvel foglalkozni ma nem csak aktuális; de hasznos is; mert véleményem szerint valahol valami képen fenakadt e nagy munka. Tavaly hosszú értekezések alakjában letárgyaltam e kérdést. Leközöltem az állam-mérnökiség vizrajzi osztályának idevonatkozó véleményes jelentését és bemutatott kész terveit és egyi deig annak hátáca alatt serényen folyt a munka. Azonban jöttek a választások mérnöki hivatalunk kortes tanyá lett. Az urak csak dolgozni rá nem értek csutkát vásárolni midőn a csatorna hálózat szabályzatát kellett bemutatni oly felületes munkálattal lepte meg a főmérnök ur a kiküldöttöt, hogy azt bővebb kidolgozás és összehasonlító táblázatok készítése céljából több irányban vissza kellett adnunk. Azóta minden munkájáról ez irányban a mérnöki hivatalnak hallgat a krónika. Épitenek Babaképzőt, Ipar iskolát árvaházat stb. terveznek köruakat a nagyerdőn és tányokat virággyűk és kaktuszokkal a piac

utcán, de a csatornázás és vízvezeték be-fagyott.

Sokat eltűnődtem már rajta mi lehet ennek hátulütője; de nem bírom megfejteni. Tűzzön ki k. szerkesztő valami díjját a helyes megfjtónek taán kitudódik ez uton.

Ha nem terveztük volna e nagy művek létesítését már 10 év óta. Ha nem készülünk vo na neki oly alaposan és kényelmesen, hogy egyes kísérletezésekre is ezeket áldoztunk.

Ha nem szavaztunk volna meg e célra újabb milliókat, miután az első e célra felvett milliókat kaszányák és bérharcokba öltük bele.

Ekkor sem lehetne e kérdést tovább elodoznunk annyira kormünkre égett máris annak megoldása.

A hallatlan aszály már kétségtelemné teszi a veszedelmé teszi a veszedelmet melyet a vízvezeték hiánya magában tőrhetlenné és egészségtelené téve városunkban a nyári tartózkodást s a fertelmespor piszok és élvezhetetlen ivóvíz mián.

Az óriási gyermek halandóság csak bevezetője a sok sok lázas gyomor és bélbaja felnőteknél folytatója; de csattanója lesz majd, ha ezek hagyamazattá válva mai csatorna rendezésünk végzetes veszedelmet zuditanak maji városunkra.

Nem kiesnylendő a mostani izzó perzselő nap hevében rejlt tűz veszedelem sem, melynek Isten a megmondhatója, hogy tudnánk ma ellentállani; ha egy nyomorult viskót sem vagyunk képesek megoltalmazni viz hiányában.

Minde t tekintve, ama köztülmény s a arra készíthetné vezető köreinket, hogy völetve a b. tárgyásokat minél előbb közgyűlés elé hozza a kész terveket, hogy insüges tölnek nézünk elébe, úgy hogy még az őszön elkezdődhetnének a munkálatok kegyér helyett becsületes munkát, alamizsna

kitani, meg skarta neki mondani, hogy vége mindennek, hogy Volodját megölék, hogy minden reménye meghiúsult — de csak tovább figyelt rá és hallgatott és miközben jóságos arcába nézett, érezte, hogy összeszorul a torka.

— De hát mi baja van ma magának? kérdezte végre az öregasszony. Milyen különös az arca!

Golubjenkó felelni akart:

— Milyen lesz az ön arca, ha majd én szökök!

De ahelyett, hogy mondott volna valamit, elfordult és bajuszát kezdte pederni.

Pelageja Petrovna nem vette ezt észre és gondolatai által teljesen elragadtatva így szökött tovább:

— Maga részére is van egy üzenetem, Lenoska írja, hogy tisztelheti és kéri, Volodjával jöjjön el hozzá egyszer látogatásra... De már látom, nem bírom tovább, meg kell mutatnom a levelet. Nézze csak milyen kedves levél!

És Pelageja Petrovna újra kivette zsebéből a levelet, a borítékot óvatosan ki húzta az apróbetűs irást, odaterjesztette Golubjenkó elé, akinek arca mindinkább elkomorodott. Az eléje tett levelet el akarta tolni magától, az öregasszony azonban már belekezdett az olvasásába:

„Drága Pelageja Petrovna! Mikor érkezik már el végre a nap, amikor nem kell így szökötanom, hanem jogom lesz rá, hogy drága, édes mamának mondhatom! Már úgy várom, úgy remélem, hogy nemsokára, rövidesen meglesz, hogy nem is kell más képp hívnom, csak mamának...”

Az öregasszony itt váratlanlag feltalált és könyes szemekkel nézett Golubjenkóra.

— Látja, szökött aztán, amikor észrevette,

hogy Golubjenkó az ajkát harapdálja és hogy az ő szemei is nedvesek.

Aztán felállt, reszkető kezét az ifju tiszat fejére tette és homlokán csókolta.

— Köszönöm, suttogta aztán meghattottan, mind g gondoltam, hogy maga és Volodja nemesak mint ba átok, hanem mint testvérek szeretik egymást... Bocssám meg... de oly boldog vagyok... Hála legyen érte az Istennek!

Nost már ki is csordultak szemeiből a könnyek és Golubjenkó oly zavart lett erre, hogy megragagta leaszott, esonios kezét és csókjaival borította. Könyek folyottak el a hangját, nem bírt szököni, de az anyai szív túlradásában oly vádat érzett, hogy inkább ő feküdt volna átlótt fejjel kint a mezen, mintsem ezeket a dícséreteket kelljen hallania.

Hiszen a szegény öregasszony egy félóra multán megtudta a szörnyü váót. Hogy fogja majd akkor nevezni? Hát nem segített ő barátjának, amikor pisztolylyal céloztak Volodjára? Nem ő magy, a testvér mérte le a lépéseket? Nem ő töltötte meg a pisztolyt?

Mindezt megtette, tudatosan tette, de most e kötelességet nem meri teljesíteni.

Végre is felállt, újra megcsókolta az öregasszony kezét, aztán elrohant. Pelageja Petrovna fejét csóválva nézett utána és így gondolkozott:

— Bizonyára ez a szegény fu is szerelmes. Ez hat szerencsére az effele bánatot csakhamar öröm követi.

Aztán tovább álmodozott közeli boldogságról, melyet elpusztíthatatlannak, tökéletesnek vélt.

helyet tisztességes keresetet nyújthatnánk a szűkölködőknek.

Ugy tudom főmérnökünk a coki lusta oikosok pártjának oszlopos (talán egyedüli oszlopa) tagja, hogy értsük azt, hogy még sem gondoskodik coki lustáinak téli foglalkoztatásáról?

A vagy azt hiszi, hogy ők télen is sztrájkolni fognak? Óh! Nem hanem hurkolni! És én szívből kívánom, hogy azok nyakába kerüljenek az első hurkok, akik az itt elmondott elmi tételeket figyelmen kívül hagyva semmivel töltik a drága napokat.

— Spectator.

Debreceni perec.

— aug. 6.

Dobieczy Sándor urnak elévülhetlen érdeme a motor közlekedésnek a városi forgalomba való átültetése.

Vannak — mint p. o. L. N. B. ösmeretes polgártársunk — a kinek a motoron való utazgatása ebédutáni emésztésének pótolhatatlan kiegészítő része.

Az érdem tehát egészségi szempontból is elévülhetlen, csak az a baj, hogy a forgalomba hozott motorok maguk nem csupán elévülhetlenek, de már teljesen el is évültek.

Kifogynak a szuszából. Megállnak az ut kellő közepén. Alig lehet beléjük lelket verni döföléssel és emelgetéssel.

Tegnap például a sorok írójával kétszer is elakadt a motor. Mindig ugyanegy kávéház előtt történt. Szinte azt hittük már, hogy ez a vén lump — a motor — valami szép kaszírno kedvéért áll meg a kávéház előtt. Igazán megbocsáthatlan kacérkodás egy becsületben megrokkant motortól.

Reméljük, hogy Dobieczyknak, ha már a M. Á. V. elnök-igazgatósága helyett megelégszik a Kis Vasut igazgatóságával, azzal teszi még elévülhetlenebb érdemeit, hogy a makacs motorokat kiküszöbölti.

Addig is azt ajánljuk annak, a kinek sietős a dolga, hogy ne üljön motorra, hanem járjon gyalog.

Benyit az atyafi az ügyvédhez és így szól:

— Tessék kérem felvállalni az ügyemet. Válni akarok az asszonytól!

— Hát aztán mi okból?

— Hát csak azért, mert előbb kizárólagosságot követelt el, aztán eresztvényt.

— Nem értem én ezt a cifra szót! felel az ügyvéd.

— Hát úgy van az, hogy engem kizárt a lakástól, a szeretőjét pedig beeresztette!

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A vasárnapi istentiszteletek sorrendje a következő: Nagytemplomban Szele György lelkész, kis-templomban Varga Béla s. lelkész, Kossuth-utcai templomban Létay Menyhért s. lelkész, Ispótyi templomban Uray Sándor lelkész, Csapó kertben Kovács János népiskolai tanító, Homokkerben Papp László főiskolai séniör, szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

A róm. kath. templomban ma, pünköst-után a VIII. vasárnapon reggel 6 órakor miséznek: Nyári Ignác. 7 órakor Kampell József; a 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tauár mondja 9 órakor ünnepélyes nagymisét végez Szabó István nagymise után Kampell József prédikál; háromnegyed 11 kor a Svētits zárda is az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyek Molnár K.

Dezső h. igazgató mond: fél 12 kor miséznek Me lan István. Délután 3-kor Iytánia, 4 órakor a Rózsafüzér társulatának hónapos ájtatos ágát szent beszéd, körmenet és Iytániával végzi: Nyári Ignác.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi.

A Görög kath. kápolnában: Reggel 6 órakor isteni tisztelet, d. e. 9 órakor Szt. mise, d. u. 3 órakor Vecsernye, utána Szt. olvasó.

— **Debrecen közegészsége.** Szomorú állapotokról szóló jelentést terjesztett be tegnap Dr. Sárvány Gyula t. főorvos a közigazgatási bizottsághoz. A jelentés szerint a város közegészsége nagyon kedvezőtlen, s különféle járványos kórokban történnek megbetegedések. Különösen az aprógyermek körében visz véghez nagy pusztítást a bélhurut, a mely betegségben nem kevesebb mint 124 halálozás történt. De ezenkívül meg a vörheny höghurut és hasihagymáz is grasszál. Tifuszbán két ember betegedett meg. A városi tanács a veszedelmes betegségek ellen való védekezés céljából legközelebb tájékoztató és oktató hirdetményt bocsájt ki.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Vecsey Imre főjegyző, Bászler Károly, Magoss György főügyész, Dr. Sárvány Gyula főorvos, Király Gyula tanácsnok, Csánky Viktor, Fauszt Elek, Latinovics Mihály, Rieck Antal, Szilágyi Imre, Juhász Ignác, Dr. Kocsár Gábor. — A közigazgatási bizottság ülésén a szokásos havi jelentéseket tudomásul vették.

— **Debrecen adózása.** A város közönségének hazafias határozata, hogy nem adózik a törvénytelen világban, már a múlt hónapban ugyancsak élénk nyomot hagyott hátra. Alig esurrant valami kevés pénz az államkaszájába. Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentése szerint júliusban össze vissza 44,185 kor. 74 fillér folyt be egyenes adóban. Hogy a különbség mily nagy ez összeg s a múlt év júliusában befolyt összeg között, az elképzelhető. De ide igtatjuk a múlt évi adózás nagyságát is. Tavaly júliusban 80,308 kor. 56 fillér folyt be. Az idei hátralék „csekély” 1 millió 441,330 koronát tesz ki.

— **Debrecen közrendészete.** Kovács József polgármester havi jelentése közli, hogy Debrecen város ügymenete körül júli hónapban nem merült fel akadály. A rendőrség összesen 186 egyént tartóztatott le. Ezek közül 7 ember a kir. ügyészségnek adatott át! Eltoloncoltak 20 csavargót. A rendőrség megbüntetett 180 embert. Iparenge-délyt nyert 34 egyén, munkakönyvet 64 et állítottak ki. Az iparenge-dényekből 40 kor. folyt be a város pénztárába.

— **Bródy Sándor egészsége.** Öszinte örömmel értesülünk, hogy Bródy Sándor a kitünő író, már elhagyhatta a „Wiener Allgemeines Krankenhaus” betegszobáját, ahol négy hétig feküdt nehéz kórágyon. A kórház orvosainak gondos ápolása folytán Bródy Sándor anyira fölépült már betegségéből, hogy egy időre Bécs mellé —

egy üdülőhelyre vonulhatott s legközelebb hosszabb tengeri utra mehet. — Lelkiállapota is annyira megjavult, hogy üdülőutjáról remélhetőleg mihamarabb úgy testileg, mint lelkileg teljesen helyreállítva térhet vissza.

— **Az egészségtelen piac.** Sárvány Gyula dr. t. főorvos a közigazgatási bizottsághoz betérjesztett jelentésében tudomására hozza a város közönségének, hogy a debreceni piacon az utóbbi időben igen egészségtelen élelmiszerek kerültek eladásra. E miatt több ízben vizsgálatot tartott a piacon s olyan alkalmakkor nagymennyiségű hamisított tejet, romlott húst, éretlen gyümölcsöt koboztatott el a rendőrség által.

— **Debreceni Munkás Dalegylet estélye** A debreceni munkás dalegylet e hó 6 an, vasárnap az „Arany Bika” dísztermében, Hu z Lajos egyleti karnagy vezetés mellett és Veres Tóni zenekarának közreműködésével könyvtárának gyarapítása végett zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. — Belépti jegy személyenként 1 korona 40 fillér. Előre váltott jegy 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A kánikula.** Az idei nyáron már másodízben szakadt ránk a rekkenő hőség, a mely kínossá teszi amugy is füledt és poros levegőt. E forróság ellen nincs most védekezés s a hűsítő szerek tulságos használata sem nyujt egyhűlést. A déli és trópusok tájak lakói ilyenkor teljesen megfordított életet folytatnak, a mennyiben az éjszakákat töltik munkával s nappal pihennek elzárt, elsötétített szobában. Nálunk azonban a levegő éjjel sem hül le s az emberek kétségbeesetten figyelik a különböző, rosszabbnál-rosszabb hőmérőket melyeknek adatai a legképtelenebbek s melyeknek alapján 40—45 fokos melegről regélnék. Nagy melegekről csak akkor lehet szó, midőn árnyékos helyen fölállított s jó szelöltetett Celsius termométerek mutatnak 30 fokon felüli állapotot, mert csak ez a fölállítás adja meg az igazi hőmérsékletet, ilyen igazi hőség a mostani melegekről bátran elmondható, hogy rendkívüli, mert ehhez fogható régóta nem fordult elő. Különösen tegnap már a kora reggeli órákban is igen nagy volt a hőmérséklet, s míg a délelőtti folyamán 32. fok C.-ra emelkedett, délután pedig 3 óra körül 35.2 Celsius fokban elérte az idei maximumot s még 6 óra körül is 33 fok volt. Eppen a nagy hőmérséklet ilyenéa állandó volta adja meg az idő igazi kánikulai jellegét, okozza a hőség türethetlenségét s ebben áll veszedelmessége is. Egy hét óta napról-napra fokozódott a meleg s a hőmérő a déli és kora délutáni órákban is folyton 30 fokon felül mutatott; meleg idő már gyakrabban is előfordult, de nem volt oly rettenesen hosszantartó, mint a jelenlegi s még hozzá alig van árnyék, mert a tiszta, vörösfényes, felhőtlen időben a nap forró lávaszerű sugarai elannyira fölhevítettek mindent, hogy a falak is szinte perzselősen égetnek. Az utóbbi évtizedekben a mostanihoz hasonló hőség csak 1892 augusztusában uralkodott, mikor 18 án a pécsi hadgyakorlatról visszatérő 44-ik gyalogezred legénységének

1905 tavasz és nyár.

Reklámok:

Szines susogó rekámtaft méterenként	frt 1.35
Fekete	95 1.35
Japánimosósclyem	frt. — 85
Loberty Sublime minden színben	— 78
Liusisienne brillante	— 59
Fekete ruhaselymek méterenként	85 krtól följebb
Manyaszonnyi ruhaselymek méterenként	*85

Ujdonságok:

Voile Grenadine legszebb színekben.
Voilé de Soie
Popeline brillante
mindhárom 120 centiméter szélességű.
Dus választék gyönyörű skót-selymekben.
Travers csikos és kockás Taffeta-Riche ruhára és bluzra 120 cm. céles Rudium s crépe brillante minden sztnben — Louis XV. jelegű chinés és Mile feus-selymek — Gyönyörű csidke gyöngy- és vászonhímzések. Legújabb Fekete Roll-taft 50 cm. frt 1.90. stb.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szénássy. Hoffmann
és Társa

BUDAPEST. Bécsi-utca 4 sz.

Hány száz embere selyette meg a nap fordít. Az akkori nyolc napos forróságnál a mostani, úgy látszik, tartósabb lesz, mert az időjárás intázet következtése szerint a száraz és meleg idő alighanem még egy-két napig is el fog tartani. Az egész országban ilyen aszályos és rekkenő az idő. Hogy azután az ilyen időjárás viszonyok az ország gazdasági életére káros befolyással vannak, a tavalyi aszály után nem is csodálható. A mi vidékünk különben az esztelenül végrehajtott Tiszaszabályozás és a nagymérvű erdőirtás folytán lett az aszály és hervadás valódi melegágyává, holott valamikor ez volt a főven terülő Kánaán.

A kőműves sztrájk megszűnt. Végre valahára elsimultak az ellenékek a kőműves munkások és munkaadók között helyre állott a béke. Tegnap délelőtt az ipar-területen ugyanis értekezlet volt, a melyen mindkét részről engedmények tettek s így a sztrájkoló kőművesek már hétfőn munkába is lépnek. E hír bizonyára városszerte meggyugvást fog kelteni.

A közkórház fergalma. A debreceni közkórház forszalmi statisztikája az elmúlt hónapról a következő: Juniusról beteg lét szám maradt 242, felvételt júliusban 340. Elbocsátott 320, meghalt 29, maradt ápolás alatt augusztusra 255 beteg.

Ipari szaktanfolyamok. Az iparosaink szakképzettségét fejlesztő, szakmestereiket egy alapító ipari vándortanfolyamokat iparfejlesztésünk egyik leghathatósabb eszközeül tekinthetjük. A debreceni ipar-kereskedelmi kamara, a kereskedelemügyi miniszter támogatásával ez évben is több ilyen tanfolyamot rendezett. Így már befejeztettek: Karcagon és Jászberényben cipész-ipari, Törökszentmiklóson szabóipari, Szatmáron cipész és szabó ipari tanfolyamok. Most fejeződik be és mainapon zárul be egy cipészipari tanfolyam Nagykárolyban. Eh67-én nyílik meg Karcagon még egy a szabó ipari. Hogy iparosainkban erős az eltanulni és haladnivágyás, annak bizonyítéka, hogy a tanfolyamokat mindenütt örömmel fogadják és buzgón látogatják, ismét új tanfolyamokat kérnek. Erős bizonyítéka ennek az is, hogy a tanfolyamokon kívül maguk a munkások is igyekeznek szaktanfolyamokat rendezni és fenntartani. Ilyen tanfolyamot rendezett Debrecenben a magyarországi cipész és eszmadia munkások helyi szakegyesülete, mely több hónapig tartott; befejezése rajzkiallással kapcsolatosan ma d. e. lesz, alkalommal a szakegylet meghívására az iparkamara is kiküldöttével képviselteti magát.

Tolvaj a minisztériumban. Budapestről írják: Tegnap egy kopott ruhájú ember lopózott be a földmivelésügyi minisztériumba, ahol az előszobából több ruhát összeszedve el akart szökni. A portás azonban észrevette és átadta Rohoska Pál rendőrnek. A főkapitányságon megállapították, hogy Manóvil Jakab a neve 41 éves és valamikor kereskedelmi levelező volt. Több nap óta nem evett és az éhség miatt vete-medett a lopásra. A rendőrség letartóztatta.

Élet házasság és halál. A közigazgatási bizottsághoz tegnap beterjesztett jelentés szerint az elmúlt július hónapban Debrecenben született összesen 210 gyermek. Ezek közül 153 ev. ref., 3 ág. ev. 27 r. kath. 5 gör. kath. és 21 izr. volt. A születési adatokkal szemben a halálozás statisztikája igen szomorú. Elhaltak összesen 307-en. Tehát 97 esettel multa felül a születést a halálozás. — Házasság 30 volt. Ev. ref. 10, kath. 2, izr. 5 és 13 vegyes vallású pár kötött.

Halálozás. Az állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten a következő halálozásokat jelentette be. Szabó Mari ev. ref. 3 hónapos, Schvare Berta izr. 17 hónapos, Balogh Györgyné ev. ref. 52 éves. Ruznyák Róza ev. ref. 1 hónapos, Oláh Piroška ev. ref. 7 hónapos, Kecskés Mihályné ev. ref. 56 éves, Bacsik Margit róm. kath. 2 éves, Ladányi Erzsébet 22 hónapos, Jóna Inre ev. ref. 6 hónapos, Oláh István ev. ref. 10 hónapos, Tóth Ferenc ev. ref. 74 éves, Ujvári Juliánna ev. ref. 3 éves, Hadházi Mihály ev. ref. 70 éves, Tiszai Mária ev. ref. 28 éves, Kiss Sándor ev. ref. 4 hónapos, Bárdos Margit ev. ref. 18 hónapos, Faragó Erzsébet ev. ref. 2 hónapos, Nagy Amália ev. ref. 7 hónapos, Pócsi Gábor ev. ref. 80 éves, Tóth Margit róm. kath. 14 hónapos, Müller Kálmán róm. kath. 3 hónapos, Pásztor József ev. ref. 6 hónapos, Szabó Mária ev. ref. 30 éves, Szentessy Eszter ev. ref. 15 napos, Nagy Irma ev. ref. 8 hónapos, Gavalér Róza görög kath. 17 napos. Az egész héten 49 születést (25 fiu 24 leány) s ezzel szemben 70 halálozást jelentettek be tehát a lakosság természetes uton 21-el csökkent.

A debreceni első takarékpénztár, mely pénzügytét a folyó év első felében tudvalevőleg nagyszabású új részvénykibocsátással növelte tőkét, — mult félévre vonatkozó mérleg és eredmény kimutatásait elkészítette. E kimutatások szerint úgy a fontosabb üzletágak, mint a félévi haszoneredmény igen szép fejlődést és emelkedést mutatnak.

A főbb adatokat a következőkben közöljük: *Részvénytőke* 3 045 300 (új befizetés 1 845 600) *Betét:* 15 873 398 90 (apadás 2 662 036 67) *Cheeszámilák:* 405 177 18 (emelkedés 159 299 kor. 18) *Váltók:* 85 169 87 kor. 93 (emelkedés 19 113 kor. 91) *Jelzálogkölcsönök:* 9 667 663 65 (emelkedés 489 783 kor. 38) *Váltó lezámitolás:* 2 698 322 56 (apadás 420 427 58) *Folyó számla adósok:* 5 216 884 85 (apadás 1045 36 63) *Kamat és jutalék bevételek:* 73 207 kor. 42, *kiadások:* 482 214 kor. 58 fillér. Az első félévi bruttó haszoneredmény tehát 25 199 2 kor. 84 fillér.

Megharapta a kutya. Kovács József a debreceni 7. huszárezred őrmestere panaszt emelt a rendőrségen, hogy fiát egy fehérszőrű kutya a kaszárnya közelében megharapta. A megmaradt fiút a Pasteur intézetbe szállítják, a kutya tulajdonosa ellen vizsgálat folyik.

Eljegyzés. Az állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Kókovics Mihály — Gáál Juliánna, Neumann Nándor — Erstein Emma, Rózsa István — Polgári Juliánna, Kovács Lajos — Hajdu Eszter.

Csaló hetes. Klein Antal pékmester tegnap feljelentette a rendőrségen Kesán Ferenc nevű hetesét, mert szolgálatból való kilépése után több kereskedő üzletfelől pénzt vett fel jogtalanul. Csalás miatt a rendőrség a csaló hetes ellen vizsgálatot indított.

Házasság. Az állami anyakönyvi hivatalnál e héten a következő párok kötöttek házasságot: Koch László — Gyökös Juliánna, Erdélyi László — Egri Mária.

A Bika mulató. Vendég fellépés volt tegnap este a Bika szállóban lévő orfeumban. A budapesti artista világ egy kiváló művésze lépett fel és pompás kupléival, mókáival nagyszerű szórakozásban részesítette a megjelent közönséget. A változatos műsor ezenkívül is bővült, a mennyiben három egészen új, eredeti szám volt felvéve, a mely zajos tetszést aratott. A régi tagok közül osztoztak a sikerben Zinda énekesnő, Feodora nővérek, Vasvári Adi. A jövő hé-

ten szenzációs estélyek lesznek a mulatóban, a melyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

Elhunyt író. Bécsből írják hogy Schönthal Pál jeles író meghalt. Schönthal halálát agyszélhűdés okozta. Az elhunyt író 53 éves volt. Magyarországon is számos vígjátékát és drámáját adták. Legutolsó drámája ezelőtt 4 évvel a Nemzeti színházban az „Aranyasszony” címen került színre.

Felülfizetések. A debreceni asztalos ifjók működvelő társasága által a mult hó 29-én színterhozott Liliom Klári c. színmű előadása alkalmával a következők voltak szívesek felülfizetni: Bessenyei Gyula 10 kor., Nánásy Lajos 10 kor., Kocsis Imre 10 kor., Balogh Imre 8 kor., Jancsó Testvérek 6 kor., Kovács 6 kor., Csontos Testvérek 5 kor., Kovács József 5 kor., Fazikas Kálmán 5 kor., Cziczó M. 4 kor., Vachtler Gusztáv 4 kor., Kovács Gyula 4 kor., Fuchsz János 4 kor., Dochs Hugó 4 kor., Bálint József 4 kor., Nagy János 4 kor., Hegedüs művezető 4 kor., Szendrő Sándor 3 kor., Galamb Sándor 3 kor., Wági Izsó 2 kor., Gyifka Ferenc 1 kor., Oláh András 1 kor., Ferenczi István 1 kor., Strabelovszky Lajos 1 kor., Weiszné 40 fill., Rácz Ferenc 40 fill., Bartha Lajos 40 fill., N. N. 40 fill., Havricska Demeter 20 fill.

Felhívás. A ki elemi iskolába járó gyermekét, legyen az akár fiu, akár leány, egészségi szempontból jó levegőjű felvidéken jó ellátásban akarja tartani, vagy pedig jól németül akarja taníttatni: Cserébe kapna, egy jó nevelésű harmadik gimnasista urit; továbbá azon a helyen elfogadjatik meg elemtanuló fiu vagy leány 20 ft. havi díjért teljes ellátásra folyó év szeptember hó 1-től; különben az érdeklődő addig is, a délelőtti órákban forduljon hozzám felvilágosításért: a debreceni sz. kir. városi adó-pénztárnál, városháza földszint 15 ik sz. a.

Tompa Mihály szülőháza. Amint írják, Tompa Mihály szülőháza Ri országban a legnagyobb mértékben elhanyagolt állapotban van. Gömörmezye közönség valóban mozgalmat indíthatna hogy ez a szégyenteljes állapot megszűnjék.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, testészeti és fényképnagyítási műterme **Pastorca 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő lakratban.

x Hölgyek tanácsot és segélyt nyernek, szülés esetén felvételnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülész-nőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

x Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a Homokkert és Varga utca sarkán (Rossi ház) levő gyógyszeráramat f. év augusztus hó 1-én megnyitom. Kőcán Dezső gyógyszerész.

x A valódi hirves Málnási Siculai székely gyógyforrás viz kapható Debrecenben. Vezérképviselő: Trigársky Emil úrnők, főraktár: Komlóssy Lajosnál és kapható minden fűszerüzletben.

x Használja a híres Hajdusági pedrót Eggedoboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszervegyógyszertár.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

TAVIRATOK.

Képviselőválasztás.

Liptószentmiklós, aug. 5. A hétfőn megtartandó pótválasztásra a hatóság előkészületeket tett. Nem kevesebb, mint ötszáz esendőrt vezényelték ki, mert rendezavarástól tartanak.

A sárgaláz terjed.

New-Orleans, aug. 5. Tegnap délután 30 újabb megbetegedés és négy haláleset fordult elő sárgaláz következtében. Eddig 452 megbetegedés fordult elő sárgalázban.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

München, aug. 5. A kölni gyorsvonat a melynek az este 11 óra 20 perckor Münchenbe kellett volna érkeznie, Ingolstadtban kisklott. A mozdonyvezető és a fűtő áldozatul estek a kisiklásnak. Öt más vasuti alkalmazott és 11 utas megsebesült. A sebesültek legnagyobb része jelentéktelen.

Egy község pusztulása.

Székelyudvarhely, aug. 5. A szomszédos Tarajd község déllőt: óta lángokban áll. A tűz az egész községben elterjedt s oltása lehetetlen. Igen sok emberrel és is elpusztult, különösen gyermekek lették borzalmas halálukat a tűzben. A gazdák épületei és termései mind elhamvadtak.

Háboru és béke.

Vladivostok, aug. 5. A Poskarski öbölben egy cirkából és négy torpedónaszórtól álló japán megfigyelő hajó társzkodik.

London, aug. 5. A Daily Telegraph jejtenti New-Yorkból: Miután Witte miniszter Ruser báró benutatta Roosevelt elnöknek, a ki Witte-t igen barátságosan fogadta, — Witte a cár sajtókezű levelet nyújtotta át az elnöknek, a melyben a cár tüzetesen kifejti véleményét azokról a döntő körülményekről, a melyek a békeárgyaásnak és illetőleg azok elhatározásának kritériumát képezik. A cárnak ez az eljárása azonban, a melylyel a cár barátságos érzelmeinek akar kifejezést adni az elnökkel szemben, a kinek kezdeményezésére a létező gyűlések megindultak, — semmi irányban sem korlátozza Witte meghatározása. Egyszermind biztosította Witte az elnököt az orosz népnek Amerika népéhez való barátságos érzelmeiről.

Az alvajáró leány halála.

Fiene, aug. 5. Pilepics idevaló tekintélyes orvos leánya az éjszaka leugrott az emeletről és szörnyet halt.

Budapesti gabonátözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 5.

Buzakinálát és vételkedv élénk Szilárd Irányzat mellett 80,000 méternázta kerül forgalomba 10—20 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonának szilárdak, de meleg.

Buzaoktóberre	16.52—54.
" áprilise	16.96—98.
Ross októberre	18.82—84.
" áprilise	18.76—78.
Zab októberre	12.04—06.
" áprilise	12.50—52.
Tengeri augusztusra	00
" szeptemberre	00
" májusra	15.40—46.
Repece augusztusra	24.40—60.

Törvényszék.

§ A törvényszék körétől. Főtárgyalások e hó 16-ig nem lesznek. Szabadságidejét csak dr. Oláh Miklós bíró kezdi meg e hó 7-től 5-kére. Folyó hó 1-től fizetési javításba részesülnek, a kir. törvényszéknél Almási Ede, Vinkler Márton és Párisi Károly díjnokok, kik 2 kor. 40 fillér helyett 3 korona rapdíjat élveznek.

§ Jövő heti büntügyi szüneti tanács.

II. 1905. augusztus hó 7-én hétfőn ítélelhirdetések és vádanasági ügyek fognak tárgyalatni. — II. augusztus hó 11-én pénteken felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai vétéségi és kihajási ügyekben. Főtárgyalások 1905. augusztus hó 16-án nem lesznek. — Szabadságidejét a jövő héten csak dr. Oláh Miklós bíró kezdi meg. Augusztus hó 7-től 5-hétre. — Folyó év augusztus hó 1-től fizetési javításban részesültek a kir. törvényszék nél: Almási Ede, Vinkler Márton és Párisi Károly díjnokok 2 korona 40 fillér helyett 1 korona rapdíjat élveznek.

A porcellán német.

— Elbeszéli egy megviselt férj. —

Ira. Jakab Ödön. 3.

Egy alkalommal a nőgyelet, melynek a feleségem is tagja volt, a szegények javára valami tombolát rendezett. Felkérés em ekkor sz egylet elnökét utokban, elpanaszoltam neki öszintén a körülményeimről s megkértem hogy azt a porcellán németet csalja el valahogy a feleségtől a tombola javára. Ismertem a Mariska kasszárkó természetét s tudtam, hogy olyan elkelő asszonyról nem lesz elég erős megtámadni. Ö méltósága meg is tette, a nő megkértem. — Harom ezzel sem értem el sokat: a feleségem erőnek erejével elvitt az estélyre, a melynek a vége az lett, hogy a tombolán Fricit visszanyertem.

Semmiként se bírtam szabadulni tőle! A cselődek egy anyanyat ígértem, ha eltöri. De nem vállalkozott.

Utólag a legvégsőhöz folyamodtam. Volt ugyanis egy igen jó barátom, a ki náunk gy. káblán fordult meg. Ezt a barátomat egyszer régy szem közé fogtam.

— Te, Bandi! — mondtam neki — Csak ugyan jó barátom vagy?

— Renélem, nincs okod az ellenkezőt hinni.

— Na, ha jó barátom vagy: tégy meg egyet a kedvemért. A családi nyugalmamat figd meg ementeni.

— Parancsolj velem!

— Hát, fiam, én téged meghívlak ma vacsorára.

— Kérlek, szívesen!

— Jó, jó, de nem annyiból áll az! Ha nem vacsora közben valahogy úgy ejted a dolgot, hogy Fricit az asztalról a kezéddel leold. Erted?

Bandi ottmolydott s aggályoskodva csóválta a fejét:

— Hiszen megtenni utóvégre megtehetem, de mit fog majd hozzá szólni Mariska!

— Hát legfőleg egy kissé megnehezted s egyjór hélig rem fog szívesen látni a házunknál. De ezt meg kell tenned, különben felfelövöm magam!

Nagynőhezen megígérte, mivel ismerte jól a helyzetemet s látta, hogy mennyire teli vagyok keserűséggel.

Alig vártam a vacsora idejét.

Hónapok óta nem ültem asztalhoz olyan boldogan. S esőátosképpen a feleségemnek is elég jó kedve volt. Csak az én barátom mutatkozott szkatlanul ig-gottnak, a miben vállalata s kére nézve biztató kezeséget láttam.

A mi engem illet, én megtettem mindent, a mit csak tehettem. — Eszrevétlenül folyvást segitettem neki. A németet egyszer erre, másor arra taszigáltam az asztalon, mindig úgy, hogy a Bandi kezének minél jobban az útjába essék.

S a kasszárkó csakugyan be is következett. Bandi egy szerencsés mozdulattal úgy leütötte az asztalról a szegény áldozatot, hogy apró darabokra tört szét.

Aztán nagyot lélekzelve sandított felém, mintha azt mondta volna: „Na, pajtás, én megtettem!”

El voltam készülve, hogy itt a végítélet napja!

A feleségem azonban ez alkalommal is fényesen bebizonyította, hogy a csillagok járását könnyebb kiszámítani, mint az asszonyi észjárását. Mintha semmi se történt volna,

szelíden mosolyogva fordult Bandi felé, s ki valami boc-ánaikérésfélét hebegett, holtra fehéredve.

— Sebaj, kérem! — szolt vigasztaló gyöngédséggel. — Megesik ez akárkivel!

Azt hittem: álmodtunk! Némán bámultam, hol az asszonyra, hol pedig Bandira. Nem értettem: miféle istencsodája ez?

Vacsora után, mihelyt magunkra maradtunk, elkezdtem gondolkodni a történeten. Próbáltam a dolgot így is magyarázni, úgy is magyarázni, de a titok nyitját csak nem találtam meg. Mi lehet itt a magyarázat? . . . Az asszony engem elhagyással fenyeget, ha a némeiben kárt találók tenni, s ime, mikor Bandi végérvényesen elpusztítja láb alól: akkor meg egy zokszava sinezerte megfjethetetlen! Az ember akár belebolondulhat!

Ó ákon át emésztettem magam ezzel sötét találósmeével.

A feleségem már rég aludta az igazak álmat, mikor egyszerre csak a fejembe nyilalt egy rettentő gondolat. Csak nem? . . . Hogy szerelmes lenne Bandiba? . . .

Először elnevettem magam ezen a kép-telen ötleten, hanem azért a gyanútl többé már nem szabadulhattam. Megfogott, mint a hínáros vizek a fuldoklót. A pusztasemmi-ségből sorra ütgették föl a fejüket a bizonyítékok, mint a fűszálak a tavaszi kopáron. Önként jelentkeztek koronatanunak. Egyik megbízhatóbb a másiknál.

Hm! . . . Hát ezért hozott Bandi örökké virágot, valahányszor látogatába jött? . . . Ezért volt az asszonynak az ő jelenlétében mindig jobb kedve, mint másor? . . . Ezért kerültek az asztalra Bardinak mindig a ked-vere ételi . . . Ezért szokta az asszony Bardinak, látszólag csak úgy tréfásan, egyre mordogatni, hogy ne házasodjék meg? . . . Ezért erőszakoskodott volt annyira, hogy mi is elmenjünk arra a szerencsétlen végű tombolajátékra? . . .

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.**A Debreceni Első Takarékpénztár**

igazgatósága ezenel tudomásul hozza, hogy rendes jelzalog kölcsönök kamalábát az ösz-szes állományra nézve

1905. évi augusztus hó 15-től kezdve 1/2 százalékkal

mérsékelte. Továbbá új rendes jelzalog kölcsönököt 5 1/2% kamaláb mellett törlesztéses kölcsönököt pedig a legelőnyösebb feltételek és kamatozás mellett folyó-it.

Az igazgatóság.

Utazásnál csészerü. — Nélkülözhetetlen rövid használat után. Orvosilag megvizsgálva.

Bécs 1887 Julius 3.

Kalodonit

nélkülözhetetlen

F o g - K r é m .

A fogak tisztán tartására eltávolít minden szenny a foghúsak közül, hatalmas szieket megsemmisít frisztó üdítő hatása, mely „Kalodonit” név alatt az egész művelvilágban el van terjeve, mint a legkitünőbb fogtápasz.

— 2. —

Még csak 8 napig.
CIRCUS Sidoli Cäsar
 a Vásártéren.
200 személy. 123 ló.

Ma Vasárnap augusztus 6-án
2 nagy előadás 2

délután 4 órakor és este 8 órakor
 Délután 4 órakor fél helyárak nagyoknak és kicsinyeknek.
 Karzat 30 fillér, II. hely 60 fillér, I hely
 80 fillér, Zártszék 1 kor. 25 fillér, Páholy-
 ülés 1 kor. 75 fillér.
 délutáni műsor épen olyan **dusztartalmu és**
érdekes mint az esti.

Minden előadás új műsorral 18 számmal.

Este 8 órakor teljes árak.

Tegyek előre válthatók **BORSOS KATA**
 színelőadásban, Városház épület. Vasárnap
 10 órától csak a lovarda pénztáránál.
 Részletműsor este a cirkusban. Buffet
 a cirkusban.

Hétfő, augusztus 7-én este 8 órakor
1-ső Jour-fixe (Sport-est.)

1857—1905.

Ló és szarvasmarha eladás.

Debrecen sz. kir. város törzsméne-
 se és a gazdasági törzsgulyából kiselej-
 tetet és számfelüli lovaknak, tehene-
 nek és üszöknek eladása elrende-
 tven, értesítetnek a venni szándékozók,
 hogy a lovak eladása a **f. évi augusz-
 tus hó 14-én megtartandó országos**
állatvásár alkalmával mindenkor
d. e. 9 órakor kezdetét veendő nyil-
 vános árverésen fog megtörténni.

Az eladó lovak és szarvasmarhák
 a vásárt megelőzőleg a város epreskerti
 telepén megtekinthetők.

Debrecen, 1905. július 31.

A városi tanács.

Hirdetések
 művészi illusztrálása,
 szövegezése,
 eredeti tervezetek ki-
 dolgozása és előle-
 ges költségvetések
 teljes díjtalanul.

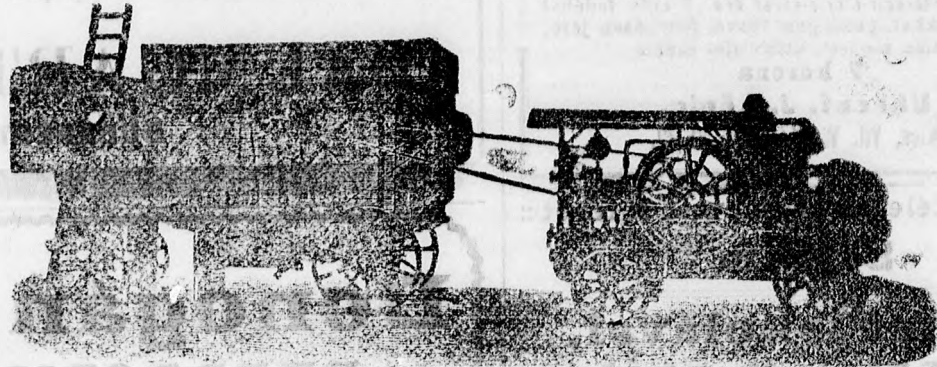
GOLDBERGER A.V.
 BUDAPEST V. VÁROSTÉNY 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Hirdetések
 jutányos áron felvételnek
 a lap kiadóhivatalában.

„M A Y E R“ gépgyár

vas- és fémöntöde részvénytársaság **SZOMBATHELY.**
 Haktar: Budapest, V. Lipót-körút 13 szám.

Készít mindennemű
 Gazdasági gépeket, kitanúsított Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50
 szerkezetű 1600 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek
 Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet Új hengerek minden e szakmába vágó gépek gyártása
 műmalmi berendezések.

Különlegesség Lezújabb szerkezetű esaváros és szabad. kir. víznyomá-
 borsajtók.

Osborze D. M.-féle világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyaror-
 szág kizárólagos képviselőisége

**Képes árjegyzéktingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bér-
 menve külön kölcsönvetést ingyen.**

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névről
 tiszta és ment káros alkatrészeknél
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég
 Auszgiában bárminek, a ki bizonyítja,
 hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros
 keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugymint:

saját használatra
 minden ruhaneműnél
 és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Tóth Gyula
 vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre
 kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszere-
 léseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdő-
 kádak, jégzsoktrények, vas- és rézbutorok, peronos-
 pora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz
 való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, épít-
 kezesekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák,
 utóbbiakhoz **multiplikátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett csak 7 kor.

Pompás metronom-Cura-tiszt éra. 3 erős fedéllel ugró borítékkal, gazdagon vésvé, pon-pásan járó, 3 évi jót állás mellett, utánytéllel csakis 7 korona.

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnes r. 36/72.

Szabadalmazott sérvkötők biztos sikerrel

egyoldalú és kétoldalú legjobb minőség
5-10. 12-20 kor.

Óvszerek eredeti francia gyártmány

hallóanyag tucatja 6-10 koronáig, gimmi óvszertucatja 4-8 koronáig. Oedui pessarium crvosi terdetre darab a 2 kor. Haskötők gimmi hasnyak és az összes betegápolási cikkek legjutányosabb árak mellett kaphatók

BAUMGARTNER és TARSA
BUDAPEST, IV. Magyar-utca 1.

Lähne-féle tan- és nevelő-intézet
Sopron.

Elemi iskolával, 8 osztályu nyilvános főgimnáziummal és reáliskolával.

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Növendékek rendre és önálló munkássága szoktattnak. Új növendékek már augusztus hónapban is felvétetnek. Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

Donogán és Somossy
DEBRECEN, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt rendkívül leszállított áron árusítunk

Mosó zefír, Kreton, Fuhavászon Etamine, és Batistokat.

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

okozón és a ereketl megv
díszesen és elegánsan ruházkodni

Saját érdekében

átré ezért döntarlalmo
szálat meggyőző eredményekkel,
száraz megfázásokba szögü
száraz és bőrszemes kékü

WIENER MODEN UNION
Röze, L. Schellensrieg 10

LEOPOLD GYULA

VERSENYVÁRO, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására az újabb gyógyszerek erőhatására a leghatásosabb készítmény

KRIEGER-féle
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 320 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszertárakban. Postán kéri: **MORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-ter.

Császárfürdő

Elsőrangú kenes hévízű gyógyfürdő pártatlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kó-, kád-, hólg-, villamos víz-, arzenavas- és szappanfűrdőkkel

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Prospektus kiváratolgyes és bérmeniva
200 kényelmes lakószobával.
A legszellőbb kezelés.

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYEREJŰ SÓSBORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegeg takarók
függönyök
Pótlószövetek
Szőnyeg-
ház

S. SCHEIN on. 66 k. utv. szá. 12.
WIEN, I., Bernermarkt 12.
Dóstartalmú képek

ARTDYZER rugany 4.
Bármentő

Ön nagyon idősnek látszik
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

előmerít legelőcsőbb, legszellőbb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács
képezte
3 nap alatt
biztosan hal-
Tegelye K 1-20

Dr. Kovács
gyógytára
Bocsi, 674-a 17

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.

VILÁG LEGJOBB IRÓGEPE.

GRAND PRIX PARIS 1900
BUDAPEST ANDRÁSSY ÚTJA

Pattanás, kiütés, szeplő, májfoltt, sőt ránczok is eltűnnek az arczról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATI
használatá által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. púder 1-20, K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszertár
Bpest-Erzsébet-utca

KATZER -fő részv. társaság
megóvó-intézet
az első és legnagyobb
1/4 millió rézvény-
tőke.

Budapest, O-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY

1000000 **VÁSÁROLJON**
KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KAROLY-TARSA
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 10.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyuvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmánál, ugyanígy a húgy és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmánál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás heisó használatának fűréssel való egyesítése osztató hatást fejt ki a női medence szervek idült izmádmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy dagadatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elhízás és idült kőszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Flgyes,
egyetemi tanár, főrendiházi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székhely: a székely haladós „SICULIA” természetes szénásványi forrás gyár. a MÁLNÁSPÜRDÖN Háromszék
Cím: SICULIA, MÁLNÁSPÜRDÖ. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásvány
szab.

Árpad

RAJZ
ESZKÖZ
az összes közép-
iskolákban a legjobban be-
vált

MAGYAR KÖRZET
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.